

Előfizetési díj

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr. Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket
csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

A harmad osztályú kereseti adó.

A fővárosi napi lapokban sürűen olvashatók a keserű panaszok az ország különböző városainak adózó polgársága részéről a pénzügyigazgatósági közegek által az 1890—92. évekre előirányzott harmad osztályú kereseti adó javaslatok ellen, melyek a megelőző évi adóhoz képest óriási emelkedést tüntetnek fel.

Nem ritkák — mint olvassuk — az esetek, hogy egyesek adója a javaslat szerint a megelőző évihez képest 100—200—300%-kal emelkedik és ha egyes városokra e címen összesen előirányzott mennyiséget a megelőző évben ugyanezen címen fizetett adómennyiséggel összehasonlítjuk, a javaslat általában így is jelentékeny emelkedést mutat fel.

Nem csudálkozhatunk rajta, hogy ezen eljárás országszerte kínos benyomást, méltó felháborodást szül. Nagyon természetesnek tekinthetjük ezt, ha meggondoljuk, hogy ép azoknak, kik ezen harmad osztályú kereseti adót fizetik, helyzete általában véve a leglesújtóbb s még is ezek fizetnek a legaránytalanabb mérvben kiutalt adót.

Egyes városok már a pénzügyminiszternél is petitionáltak ez ellenében. Így az esztergomiak, akiknek, mint a Pesti Hírlap f. évi július 3-iki száma közli, kérelmét a pénzügyminiszter a napokban intézte el és pedig oly kedvező módon, hogy az indokolatlan adóemelés miatt az egész városban keletkezett elkeseredés lecsillapodott. A miniszter ugyanis utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy a jövődelmi adó tárgyalásoknál a kincstári előadó a bizalmi férfiak előadásához tartsa magát és hogy a kivető bizottság határozatát semmi körülmények között se fellebbezze meg, még akkor sem, ha a javaslatot a bizottság el nem fogadja is, ha csak nem kézzel fogható, hogy a bizottság a kincstár érdekét sértette meg.

Az adójavaslat, mely mult hó 28-ika óta megtekintés végett városunkban a városháza

tanácstermében ki van téve, városunk polgárságának körében is nagy elkeseredést szült, minek tulajdonképeni oka abban keresendő, hogy míg a megelőző évben harmad osztályú kereseti adó címen városunk polgársága mintegy 15000 forintot fizetett, addig most a javaslat mintegy 9000 forint emelést irányoz elő, ami a mult évihez képest 50—60% emelkedésnek felel meg.

Azt hisszük, hogy bárki, aki városunk nyomott anyagi viszonyait, pangó iparát és kereskedését szemügyre veszi és elfogulatlanul bírálja, be fogja látni, hogy e javaslat szerint az adó kivétele annyi volna, mint igen sok polgártársunknak kezébe nyomni a koldusbotot.

Ne feledjük el ugyanis, hogy a mi városunk emelkedik adósság csinálásban, mely az adózók vállaira súlyosodik, emelkedik városunk a házbérek felcsigázásában, emelkedik piacunk fokról fokra a napról napra elviselhetlenebbé váló drágaságban, melyek ép ezen harmad osztályú kereseti adó alá eső adózó polgártársainkat érintik legsúlyosabban és anélkül, hogy akár az ipar, akár a kereskedés terén csak némi lendületet is tapasztalnánk.

Elismeréssel kell felemlítenünk, hogy a város polgármestere egyesek megkeresésére saját hatáskörében e felszigazott adójavaslatl szemben a szükséges lépéseket szeretett országgyűlési képviselőnk Radocza János szíves közvetítése folytán megtette s mint értesültünk, a tett lépéseknek óhajtott sikere remélhető.

Magában véve ez azonban felfogásunk szerint nem elegendő.

Szükséges, hogy a kivető bizottság terhes, de kiváló horderejű feladatát nagy körültekintéssel, szigorú igazságossággal és egészen részrehajlatlanul teljesítse.

Nincs okunk legkevésbé sem kételkedni atekintetben, hogy a bizottság minden egyes tagja át van hatva feladatának nagyságától s hogy mégis feléjük irányul tekintetünk, tesszük ezt; mert bízva igazságosságukban, egy pillanatra sem mondhatunk le a reményről, hogy a kincstár s a polgárság érdekeit össze tudják

egyeztetni s ép ez okból nem engedhetik meg, hogy egyesek igazságtalanul, vagyoni viszonyaikat, keresetüket túlhaladó adókkal sújtassanak.

Nem kérünk kegyelmet, nem kérünk elnézést, hanem csak igazságot. Igazságot kérünk a felzaklatott kedélyek lecsillapítására, megnyugtatóra!

Hozzanak be inkább új adónemet, szivebben elviseljük azt, mint hogy minden három évben a kivételek alkalmával a polgárság felett lógjon hetekig a damoklesi kard azzal, hogy anélkül, hogy üzleti viszonyai legkevesebbé is javulnának, három évenként adóját ok nélkül folyton emeljék s ezzel munkakedvét teljesen elöljék!

Városi közegészségügy.

A városi közegészségügyi bizottság f. hó 3-án Kovács Károly polgármester elnöke alatt ülést tartott.

Elnöklő polgármester jelenté, hogy a város tanácsa, tekintettel a beállott melegebb időjárásra s tekintettel arra, hogy Spanyolországból kolera hírek érkeznek, a közegészség- és köztisztaság, valamint a nélkülözhetlen fertőtlenítés teljesítésére a város rendőrkapitányának a kellő utasításokat kiadta. Előterjeszté továbbá dr. Graner Adolf városi orvos jelentését a város közegészségügyére vonatkozólag. A jelentés helyesléssel tudomásul vétetett s a polgármester felkérte, hogy utasítsa a városi állatorvost, hogy az is havonként kétszer t. i. a hó 1-én és 15-én az állatgyógyásgról a tanácsnak tegyen jelentést.

Mivel a város tanácsa a közegészség- és köztisztaságra egyedül fel nem ügyelhet, a régebbi szokás szerint felkérte a közegészségügyi bizottsági tagok, hogy a város tanácsának segédkezet nyújtva, egyes utcákra felügyeljenek.

A bizottság következőképp osztatik be kerületenként:

I. Fehérkép- és telek-utcában felügyelők Háczy Kálmán, Horváth Béla, Rigó Ferenc.
II. Kis- és nagytemető-utcában felügyelők dr. Czinder István, Szedmak Zsigmond, Baján József.

III. Újváros-utcában a gypmester lakkkal együtt felügyelők Kovács Károly polgármester, ifj. Nagy János, Riedelmayer János, Deutsch Ferenc.
IV. Uri-utca, Fazekas-tér, iskola-utca, zöld-utca, és szállásház körül felügyelők Kaszter Sándor, Hajik István, Páslek József, Pirity Lajos.

„Zalamegye“ tárcája.

A rejtélyes virágcsokor.

Irta: Némethné Andaházy Irén.

Amerikai hintaszékében hátrádólva s a kandalló kellemes melegénél ábrándozva ül azon ifjú nők egyike, a kiknek minden mozdulata, tartása, fejhordozása s egész lénye elárulja gyermekét amaz elfinomult, illattól áthatott köröknek, melyeket közönségesen „nagy világ“nak szoktak nevezni.

Szép arcán kedves mosoly játszik, amint a kezében tartott bokréta szemlélésében van elmerülve s az egyes virágoknak magyarázatát egyenként kiböngészi az előtte álló asztalkán kitért virágnyelvtanból. — Ez a kedves tudomány tölti be a jelen pillanatban egész lelkét!

Észre sem veszi, hogy édes anyja özv. báró Berkyné éppen belépett s tovább is folytatja a megkezdett olvasást.

Az éltés asszonyosság meg-megrázza hóféhér fűrtös fejét s lassan közelít leányához, szelíden megszólítja őt:

— „Blanca! hát te nem is készülsz a holnapi álarcos bálba? — Azt gondoltam, jelmezed felpróbálásánál foglak találni?“

— „Ah anyácskám!“ kiált fel a lányka székéből fölgorva. — „Kisebb gondom is nagyobb annál! — Nézzé, mily kellemes munkában vagyok. — Titokteljes seladonom ismét hódolatát rakta le lábaimhoz. Ez már az ötödik bokréta, melyet ablakom külső parkányzatán találok azon első óta, melyről említést tettem.“

— „A posta elég mysticus édes leányom s én csodálom, hogy nem átalold küldeményeit elfogadni! Hogyan juthat a bokréta az első emelet ablakpárkányára? Az megfoghatatlan! Postillon d'amour-od jó tornászó lehet. — Kire gyanakszol különben?“ — kérde a báróné.

— „Nem tudhatom — anyácskám! — Képzetelem valódi Antoniuszt fest lelki szemeim elé, — óh! sokszor azt hiszem, hogy ismeretlenül is már viszont szeretem!“ — mond Blanca átszellemülten.

— „Ej! — hisz akkor tudnod kellene, hogy ő szeret!“

— „Azt a virágok tolmácsolják nekem mindennap!“ — „Ehhez sok képzelődés igényeltetik édes Blancám!“

— „Semmi egyéb, mint egy kis ismerete a virágnyelvnek — anyácskám!“

Hallgasson ide! Beavatom titkunkba, hogy meggyőződtessem. — Nézzé, itt a bokréta közepén ez a díszes tulipán! Virágnyelven ez azt jelenti, hogy: „valóság.“ — Most figyeljen hát, mi következik. — Egy rózsabimbó leveleivel és tüskéivel; ez világosan megmondja: — „félek, de remélek.“ — Itt egy amygdalus virág s mellette heliotrop, annyi mint: „ellenállhatlanul elbájolsz.“ — Aztán — leander: — „szemeim szüntelen csak téged keresnek s ha megpillantottalak — boldog vagyok.“ — Ez az örökzöld; a milyen egyszerű, olyan sokat mond: „tied vagyok hűségem örökkévalóságával.“ Most néhány fűszál következik, mely feleletért esd s a hervadt levelek: „gyógyíthatlan bú“ról beszélnek. Ez a gyászos cipruság „halált“ jelent s bevallom, igen nyugtalanít! A csokor másik oldalán hóvirág „kegyes pillantás“ után eped s a myrthus, melylyel körül van szegélyezve, általánvéve „forró szerelmet“ vall. — Még aláírása is van ennek a virágbetűkkel fogalmazott levélnek; — látja anyácskám, itt legalul ez az egyetlen orhydoea.

— „Hm!“ mond a báróné könnyű vállvonogatással. — „Ez mind igen szép; de ebből csak nem magyarázhatod ki Adoniszod becses nevét.“

— „Oh! anyácskám — ez járatlanságának a bizonyítéka, — bocsánat öszinteségemért“ — mond Blanca ki sem jöve a sodrából. „Az ön fiatalágában nem fek-

tettek erre súlyt. A mai kor és a tanügy szellemi előhaladása az, hogy a botanicát most már úgy teszik a fiatal hölgyeknek érdekessé, hogy virágnyelvtannal egybekötve adják elő. En egy intézetben barátomtól tanultam meg a privátórák alatt! S lám! most milyen jó hasznát vehetem az életben!“

— „Valóban“ sóhajt a báróné mosolyogva. „De hát magyarázd ki ezen szükséges tudomány alapján ismeretlen imádód nevét. Kíváncsi vagyok rá.“

— „De hisz ezt nem is akarom édes anyácskám! Imádóm álnevet választott s ez egy orchys — mindig egy orchys! Virág nyelvi jelentése annyi, mint: „titokzatosság“ — s ezzel punctum! Erdekesebb ez az incognito, mint a száraz valóság!“ magyaráza Blanca.

— „No jól van hát!“ — mond Berkyné nyugodtan. „Engem ez az ártatlan gyermekjáték nem aggaszt, — a holnapi bál más irányt fog adni gondolatainak, — gondolja magában az anya.“

— „Voltaképen egy igen fontos és komoly ügyben kerestelek föl édes gyermekem“ — szól ismét a báróné. „Egy kedves közlésem van számodra! — amerikai cousinod, az én boldogult jó nővérem egyetlen fia a fővárosba érkezik s onnét, hihetőleg már a napokban fogja tiszteletét tenni nálunk. Kis kora óta nem láttam s igen kíváncsi vagyok, milyenné fejlődött?“

— „Ei donc!“ — mond Blanca megvetőleg fülhúzott ajakkal. „Ha akarja, előre kielégíthetem ebbeli kíváncsiságát. Igen élénken tudok képzelni egy efféle farmer ivadékot, ki apjától örökölte ügyetlen modorát, vad indiánusok s amerikai vadászok között tanulta az illemt s korbáccsal a kezében néger rabszolgák társaságában terjeszti a civilizációt és — szép izlést.“

— „Nem illik édes leányom nyelvedet ily zabolatlanul neki eresztieni s főleg rossz hatással van, ha műveltségre igényt tartó nő teszi. Unoka testvéred felől eddig mindig csak a legjobb híreket hallottuk“ mond a báróné kissé sértődve.

V. Kazinczy-tér és körmendi-utcában felügyelők Fangler Miklós, Preszler Gyula, Part Sándor, Horváth Miklós.
VI. Cigány-utca, major-utca, és kert-utcában felügyelők Graner Géza, Kovács József állatorvos, Nagy Károly.

VII. Fürdő-utca, csapó-utca, Váralja- és Deák-téren felügyelők dr. Isoo János, Kovács László, Stefanecz József.

VIII. Kaszaházi-utca és templom-utcában felügyelők dr. Grauer Adolf, Kummer Gyula, Fitos Károly.

IX. Kórház-utca, Bozót-utca és Rózsa-utcában felügyelők Ruzsich Károly, Fischer László, Zsilinszky Nándor.

X. Csácsi-utca és pap-utcában felügyelők id. Cinder István, Varga Mihály, Sipos János.

XI. Ólakülvárosban felügyelők Rozenkranc József, Österreicher Márkus és Ogrizsig Mátyas.

Határozatilag kimondatták, hogy a közegészségügyi bizottság a polgármester összehívása mellett havonként két ülést tart, melyen a felügyelők eljárásuk — és észrevételeikről jelentésüket beértesítik szíveskedjenek.

A tanács megkereseti, hogy a gyakorló orvosok részére a betegségeknek a bejelentési lapok nyomtatva megküldessenek.

Végül elfogadtatták azon indítvány, hogy a vármegye kéressék fel az iránt, miszerint a körmendi utcában Part Sándor házában levő megyei hidet a városi tanácsnak többszöri kérelméhez képest elkészíttetni szíveskedjék.

Erdőügy.

A kir. erdőfelügyelőség Zalavármegye erdőségeinek 1889. évi állapotáról a földművelésügyi m. kir. miniszterhez részletes és kimerítő jelentést tett.

E jelentésből az erdőügy iránt érdeklődő közönség tájékoztatása végett közöljük a következőket:

„Az 1879. évi 31. t. c. 34. §-ának rendelkezéséhez képest Zalavármegye erdőségeinek állapotára vonatkozó jelentésemet az 1889. évről bátor vagyok mely tisztelettel a következőkben előadni:

Az állam felügyelete alá tartozó birtokokos erdői, mint már mult évi hasonló irányú jelentésemben felemlíteni alkalmam volt, kivétel nélkül magas helyen jóváhagyott rendszeres vagy ugyanott megállapított ideiglenes üzemterv szerint kezeltetnek; az erdőfelügyelőség közegeinek egyik fő feladatát képezte tehát ellenőrizni a biztosokat, vajjon ezen üzemtervben foglalt rendelkezések betartatnak-e vagy sem?

A multból merített tapasztalatok alapján ez idén is főleg a kisebb birtokokos erdei vizsgáltattak meg; a nagyobb birtokokos erdei többnyire csak oly esetekben utaztattak be, mikor magas helyre felterjesztendő kérvény elintézése előtt helyszíni szemlének megtartása mellőzhető nem volt.

Megvizsgáltattak továbbá a helyszínen ez év folyamán nagyobb számban beérkezett községi- s közbirtokosági erdők rendszeres üzemtervei és ezen alkalommal lehetőleg az ezen községek határában levő egyéb erdők állapota is.

Az erdő törvénynek az erdők fentartásáról szóló rendelkezéseinek a magán erdő birtokokosok által történt mikénti betartása azonban — mivel erre a tulhalmozott teendők miatt idő nem jutott — csak alkalmilag és oly esetekben volt ellenőrizhető, midőn egyéb nem mellőzhető külső beutazások alkalmával ez — nagyobb idővesztés nélkül — eszközölhető volt.

Ezek előre bocsátása után bátorodom ezen vármegye erdőségeinek állapotára vonatkozó tapasztalataimat a következőkben előadni:

1. Alapítványi, hitbizományi, egyházi személyek és testületek erdőségei üzemtervek alapján nagyobb részt törvényes minőséggel bíró egyének által kezeltetnek, ezen üzemtervektől önkényeszerű eltérések nem igen tapasztaltak.

2. A közös erdőtiszt tartására csatlakozott birtokokos erdeiben már mult évi jelentésemben említett ja-

vulás és haladás főleg az erdősítés terén ez év folyamán még szembetűnőbb és csakis azon vidéken, hol a beerdősítéshez szükséges anyag előteremthető nem volt, mint a balaton melléki mészköves oldalokon, hol azok beerdősítésére alkalmas fekete kenyőcsemetek a kellő mennyiségben rendelkezésekre nem állottak, mutatkozik e téren hátramaradás. A magas helyen jóváhagyott rendszeres, úgy ideiglenes üzemtervek alapján a járási erdőgondnok által kijelölt használatok — kevés esetet kivéve — betartottak.

Ezek állapota tehát a vármegye területének mintegy $\frac{1}{10}$ -én, vagyis ott, hol a talajviszonyok kedvezőbbek, teljesebb kielégítőnek jelezhető; a terület többi részénemely a balaton-mellék említett mészköves oldalait foglalja magában, némi javulás szintén észlelhető ugyan, szembe öltöb eredmény azonban csak hosszabb idő múlva, akkor lesz elérhető, ha ezen területek megfelelő csemetek a kellő mennyiségben rendelkezésre fognak állani s a tervezett védkerületek alkalmas egyénekekkel betöltve leendenek.

3. A magán kézen levő erdőkben, nevezetesen a nagyobb birtokokosoknál az erdőterv általános részében foglalt rendelkezések betartatnak és ezen erdők ápolására és fentartására a kellő gond is fordítottatik.

A kisebb birtokokosok és volt urbéreszek felosztott erdeiben, mivel ezek tisztán a mezőgazdaság érdekében aknáztatnak ki és ezen birtokokosok szakértő erdőtisztítók és eddőt nem alkalmaznak, de még azok tanácsát sem veszik igénybe — előre haladás nem igen tapasztaltott.

Ide vonatkozólag szükségesnek tartom még felmenteni, hogy ezen erdőkben folytatott kezelésnek, nevezetesen a törvény 5. §-ában az újra erdősítésre vonatkozó azon rendelkezésnek ellenőrzése, mely szerint a kihasznált területek legkésőbb hat év alatt újra beerdősítendők, rendkívül nehéz és a gyakorlatban sikerrel alig eszközölhető.

A községi előjárók a törvény ezen rendelkezésének betartását nem kísérik figyelemmel és a tudomásukra jutott szabálytalanságokat nem is jelentik be az illetékes hatóságoknak, az ellenőrzés tehát teljesebben az erdőfelügyelőség közegeire hárulik s minthogy ezek nem rendelkeznek annyi idővel, hogy a szóban levő erdőköt gyakrabban beutazhatnák, javulása mostani körülmények között nem is igen remélhető.

Az erdőterv sikeresebb végrehajtása érdekében tett általános jellegű javaslataim közül a következőket említhetem fel:

1. Az 1888. évről szóló jelentésemben kifejtett okokból a községi közbirtokosági erdők birtokosai által alkalmazott erdőörök állandósítása érdekében tett javaslatom elfogadtatván, az illető birtokokhoz felhívás intézettel, melynek alapján remélhető, hogy rövid idő múlva ezen kérdés is kedvező megoldást nyer s jövőben képzettebb erdőörök mellett nemcsak az erdővédelem leendő sikeresebben gyakorolható, hanem egyébkézelési teendők, főleg pedig az erdősítések terén is kedvezőbb eredmények lesznek elérhetőek.

2. Hogy ezen megyében levő nagy számú véderdők magántulajdonosainak mód nyujtassék erdejük berendezésére és a rendszeres gazdasági üzemterv szerint való kezelésre, javaslatom alapján felhívtattak az illető tulajdonosok, miszerint hasonló feltételek mellett, mint ez a községiéknél és volt urbéreséknél tényleg már gyakorlatban van, véderdejük berendezését és kezelését a járási erdőtisztokra bizzák.

Minthogy az állam kezelésbe átvett erdők törvényeszerű tartomosságainak biztosítása és az erdőterv egyéb rendelkezésének sikeresebb végrehajtása érdekében szükséges intézkedések részint már megtették, részint ez évben tett javaslataim alapján kivitelük folyamatosan van, ezen alkalommal csupán a magán birtokokosok tulajdonát képező és az erdők nyilvántartásáról vezetett törzskönyvben feltétlen erdőtalajnak minősített erdőkre vonatkozó törvényes intézkedések sikeresebb

végrehajtása érdekében teszem meg alázatos javaslatomat a következőkben:

Az erdőterv 4-ik § a értelmében a feltétlen erdő talajon álló erdők, mint ilyenek, feltétlenül fentartandók s minthogy ugyanezen törvény 5. §-ában foglalt rendelkezéseket említett cél elérésére elégségeseknek nem tartom, főként azon okból, mert annak megállapítása, hogy a be nem erdősített vágástér mely évben használtatott ki, mivel a szükséges felvilágosítást a birtokos épen nem, a községi előjáróság pedig, mert nem emlékszik vissza, úgy más okból a legtrikább esetben adja meg, csak megközelítő pontossággal eszközölhető, minek folytán a tényálladék hitelesen beigazolható nem levén, azon enyvedüli kényszereszköz, melyet a vonakodó birtokos ellen alkalmazni lehetne t. i. az eljárás megindítása szintén csak kivételes esetekben vezetett célhoz; továbbá mert teljes lehetetlen a kisebb, egy néhány holdra terjedő, de az egész erdőfelügyelőségi kerületben sok ezerre menő erdők birtokosait kellőképpen ellenőrizni és ezen erdők fentartása érdekében szükséges intézkedések végrehajtását figyelemmel kísérni, az erdőterv oly irányú módosítását tartom kívánatosnak, hogy annak alapján a kitűzött cél: ezen erdők fentartása — elérhető legyen; e végből kívánatos volna ezen erdőknél is a használati módot olyképpen megállapítani, mint ez a 2-ik szakaszban említett véderdőkre nézve a törvényben körülírva van és az üzemterv szerinti kezelési biztosítása céljából a törvény 21. és 22. §-ában foglalt rendelkezéseket a 2-ik és 4. §-ban körülírt erdőkre is kiterjeszteni.

Keszthely, 1890. július 2-án.

(Perenospora permetező készülékek nemzetközi versenye, záróünnepélyek, mulatságok, fáklyás-zene, a Reischl család gyászja, aratás.)

A jó bortermő szőlőinket fenyegető perenospora egy napra világ közepévé tette városunkat azon alkalomból, hogy az országos gazdasági egyesület a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet cserszegi szőlőjében perenospora permetező készülékek számára nemzetközi versenyt rendezett. E verseny Deiningert Imre gazd. int. igazgató vezetése mellett június hó 28-án tartott meg.

A versenyen résztvevők tekintélyes száma már előző nap érkezett. 24 bel- és külföldi gyáros jelent meg ugyanannyi darab és féle permetező készülékkel. Budapestről itt volt: Szávost Altonz két készülékkel, melyek Benes József gyárából kerültek ki, Clayton és Shuttelworth, Verseczről Neukomm Bálint és fia, Horvátországból Körösről: Hiersch Jakab, Kis-Komáromból: Kozlowszky Ede, Ville-Franche Rhône-ból V. Vermorel, Pettauból Allwayler-féle permetező, melyet Pethő Vimos keszthelyi kereskedő képviselt, Radkersburgból Dialer János, Meránból M. Leintödner, Bécsből Nechville, Triestből Hallier testvérek, Tommasi Caresani, Bécsből Windberger János, Murekból Reitter János. Beaussart-ból Japy Fréeres et Cie stb. stb. helyről.

Szombaton reggel nemzeti zászló jelzé, hogy a gazdasági intézet épülete elől történik az indulás, honnan hosszú kocsisor vonult ki vendégekkel, a versenyen résztvevőkkel Cserszegre.

A bíráló bizottság 4 csoportra oszlott. A első csoport elnöke: Deiningert Imre igazgató volt, a II-é Háczy Kálmán gazd. egy. elnök, III. csoport-é dr. Horváth Géza, az orsz. rovtartani állomás főnöke, a IV. csoport a műszaki osztályt képviselte, ennek elnöke Nagy Dezső, műegyetemi tanár volt.

A verseny befejeztével a bíráló bizottság ítélete, melyet gr. Széchenyi Imre, az össz-jury elnöke, hirdett ki, a következő volt:

Az első államdíjat, 15 drb. cs. és kir. aranyat „L'eclair“ Vernorel francia gyármánu permetezője, a más adik állami díjat, 10 darab aranyat Pethő V. keszthelyi nagykereskedő által bemutatott Allwayler-féle permetező, a harmadik állami díjat, 5 drb. aranyat Neukomm Bálint és fia által Verseczen készült magyar gyármánu permetező készülék érdemelte ki.

— „Igaz! most már emlékszem! Apjának a legszébb gyapotcserje-ültetvényei és bámulandó tulkai vannak Virginiában. Nemde?“ gonyolódott Blanca.

Az öreg báróné erre nem felelt, csak neheztelőleg ingatta tisztes ősz fejét.

— „Elvárom“ szólta ezután — „hogy tőled telhető szívességgel fogadd jó nővérem egyetlen gyermekét, a ki haldokló anyjának adott ígérteit váltja be, midőn erre az utra vállalkozott, hogy minket meglátogasson. Egy levelet hoz boldogult nővéremtől, melyet utolsó napjaiban írt számomra és azon meghagyással hagyott hátra, hogy fia ezt 26 esztendő korában sajátkezűleg nyujtsa át nekem. Halála óta 10 esztendő múlt el. A gyermekből ifjú lett s szent fogadásának eleget teendő, utra kelt, hogy a drága ereklyét rendeltetése helyére juttassa.“

— „Oh!“ kiált fel Blanca gonyorosan. „Hisz ez akkor igen romantikus színezetű látogatásnak ígérkezik. Ne felejtsem el lehivatni, ha az átadási jelenet bekövetkezik. Szerencsétlen lennék, ha ez ünnepélyes pillanatban jelen nem lehetnék!“

— „De látha épen akkor is ily érdekes tanulmányokba leszesz elmerülve, mint az imént, midőn beléptem“ mond visszaadva a gúnyt Berkyné.

— „Nem tesz semmit“ válaszolt Blanca haragra készen. „Hiszen, csak gyermekjáték az egész. Azért pontosan itt leszek! Valami fölséges látvány lehet master „Lederstrumpf“ kegyeletes küldetése teljesítésénél. A világról el nem mulasztanám. — Aprópós — anyáskám! Szárittasson gyorsan néhány mázsa bivalyhúst, amerikai rokonomnak ez szokott reggelije lenni. Aztán töltesse meg flaconját friss kölni vízzel, mert szag-idegeit próbára teszi a bivalybőr-saruk erős szaga.“

— „Blanca!“ kiált fel Berkyné ingerülten s felemelkedett a fauteuilről, melyen eddig helyet foglalt. „Most már elég leszesz a gúnyból, melylyel nekem okozasz érzékeny fájdalmat. A mit magadnak nem akarsz, azt

ne tedd másnak. — Eredj! te csunya leány!“ s ezzel menni készült.

— „Anyáskám! imárott jó anyám! Ne haragudjék!“ kéri Blanca leghízelgőbb hangon, távozó anyjához szaladva. „Még bántottam? Oh! úgy-e nem haragszik, — megbocsát és nem távozik?“ Aztán tréfás taglejtésekkel csókokat hányva a levegőbe, kérdezi: „Ha ezeket mind az én drágálatos unokatestvéremnek küldöm szíves fogadtatási zálogul, — még akkor is kérelhetlen marad az én duzzogó, haragos jó mamám?“

De erre mégis sarkon fordult az édes anya s ujjával fenyegetőzve, homlokán csókolt a szeretett kedvencét: „Menj! te csunya kis boszorkány! mennyire meg tudsz haragítani! Ha megígéred, hogy ezután nem teszed azt többé, — itt maradok s elbeszéltem neked Julia nővérem élettörténetét.“

— „Ezt szívesen megígérem! Oh! kérem beszélje el csak; mindjárt behozatom a theánkat. Így még kedélyesebb fog lenni.“

— A csöngetésre belépő inas theáskészletet hozott és meggyújtotta a lámpákat. — Blanca hintaszékébe kényelmesen elhelyezkedett; szemközt pedig a báróné foglalt helyet, ki is megkezdte az ígért elbeszélést.

— „A 49-es évek vége felé apánk — gróf Réthy is, — mint a jó honfiak legtöbbször, politikai beavatkozások miatt, kénytelen volt az édes hazát elhagyni s külföldre vándorolni. — A szabadságharc izgalmai alatt beteges jó anyánk is elhagyott, mint hogyha sietett volna az édes hazai földre lepihenni, mielőtt idegen országba kellett volna mennie. Julia nővérem és én követtük atyánkat a számkivetésbe, nehéz szívvel válvamag az anyai szent sír — és előleink ősi saslészketői. Szegény nővérem elment, hogy többet soha vissza ne térjen. Fatal jó férjét, — gróf Korinskyt, — ki Aradon volt éfogyva, — a vizontlátás reményében hagyta el, mert ez maga óhajtott legforróbban ifjú nejét biztonságban tudni addig is, míg, a mint erősen hitte, —

onnét kiszabadulhat. Ámde, a kasamaták halált lehelő levegője megtörte az erős férfiú egészségét és egy ősi reggelen őrei halva találták a nedves földön elterülve.

A gyászír Virginia-állam területén ért utól bennünket, letelepedésünk első napjaiban. Júliát e hír testi-lelkileg elszibbasztotta. Reménytől dagadó keblét úgy érte ez, mint a viillámcsapás! Félünk, hogy megőrül! — Magyarországon a viszonyok nem változtak: — hazatérésről szó sem lehetett. A magunkkal hozott csekély vagyonnak már végére jártunk s mint annyi más nagy család ivadékait, minket is a nyomor fenyegetett. Édes apánk, a jólétben megöregedett gróf, — a csatákban megedzett katona, — a parancsoláshoz szokott főúr, erőtlén karokkal, megtörtötten tántorodott vissza az élet harcmezéjén megkezdett küzdelemben. Nővérem merev érzéketlenségében olyan lett, mint a kormányától megfosztott, ide-oda hanyatott hajó s én kiskorú, gyámoltalan voltam még az életfenntartás súlyos feladatára. Minden oldalról fenyegetően vonultak össze fejünk felett a vészhozó fellegek.

E zibbasztó anyagi viszonyok között, a végveszély ezen kínos pillanataiban Isten mentő augsyala jelent meg azon nemesen érző, fenkölt ielkű férfiú alakjában, ki végtelen gyöngéd tapintatossága s kitűnő önzetlensége által tette nekünk lehetővé önmegalázás nélkül a jótétemények elfogadását. Öszinte részvéte és érdeklődése, melylyel a magyarországi politikai menekültek iránt viseltetett, hozott bennünket közelebbi ismeretségbe s összekötötte velem. — Egy szép napon azzal lepet meg bennünket apánk, hogy a városi életet, melytől Júlia irzózott, nem sokára falusi magánnyal cserélhetjük fel s ismét szabadabban lélegezhetünk azon anyagi nyomortól fölmentve, mely lidércként nehezült mindnyájunk szívére.

(Folyt. köv.)

A jury, melyben mint rendes tagok voltak: Szalay Imre orsz. képviselő, Bogay Máté és Ödön, dr. Csanády Gusztáv, Hensch Árpád, Schadt János, Molnár István, Herényi Gotthárd Sándor, Deák Tamás, Skublics Gyula, Havranek polgármester, Baranyay István stb.-nak, elismerő oklevelet is adott ki és pedig első sorban: Plaminsek pettaui, továbbá Szávost Alíoniz által bemutatott Benes téle gyártmányu permetezőre. Schmid klosterneuburgi készítményét, melyet a Weinlaube szerk-ge állított ki, Windberger bécsi, Leinstädtner meráni gyárosok permetezőjét, valamint Clayton és Schuttlevorth Edapesti gyáros perenospora fecskendőjét elismerő okirattal tüntette ki.

A permetező készülékek a nemzetközi versenyére nagy számu 2-300 főre menő közönség gyűlt össze. A szomszédos vármegyék legkiválóbb gazdái jelentek meg. Jelen volt a versenyen Festic Tassiló gróf és Svastics Benó Zalavármegye főispánja is.

A verseny az egész napot igénybe vette. Este a „Nemzeti szálloda“ kertjében a versenyen résztvevők tiszteletére a „csónakázó egyesület“ táncmulatságot rendezett. Azon ott láttuk: Dr. Csanády Gusztávnét, Chernel Olivérnét, Ottay Guidónét, br. Büffel Edénét, Bendekovits Pistánét, Bányay Károlynét, Tantossy Sándornét, Beck Vilmosnét, Roheim N.-nét, Puly Jánosnét, Csorbánét, dr. Illés Ignáczt, Hegedüs Bélánét, Szallós Erzsit, Saáry Vincénét, Beck Ilonkát, Nagy Margitot, Csesznák Klemit, Kacskovits Ilonát, Puly Irént, Saáry Piroskát, Tantossy Paulát stb.

Junius 29-én a tanintézetek tartották záró ünnepélyüket, melyek „Te Deum“-mal kezdettek. Mise után a különböző tanintézetek külön-külön saját helyiségekbe tértek s az előre megállapított program szerint folyt le az ünnepély. A körülbelül 600 népisk. fiú- és leány tanuló sereghez dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök intézet beszédet, kifejezve a tanítás eredménye fétett az iskolaszék elismerését, köszönetét. Aztán a Reichl alapból 30 frt, a Szijártó alapból 12 frt, dr. Dunszt Ferenc apát adományából 6 frt, dr. Illés J. ezred orvos és még más tanügybarát adományából 3 frt, az iskolaszék adományából 40 frt 50 kr. értékű jutalom könyvet osztottak ki. Ezzel a tanév bezáratott.

Az nap délután a „tűzoltó egyesület“ választmánya az erdőben igen sikerült jünialist tartott. A főérdem dr. Dunszt Ferenc apátleányos tűzoltó egyesületi elnöké, ki az érkező vendégeket leereszkedő nyájassággal, szíves barátsággal fogadta. A jünialison láttuk: Pap Sándor jószágkormányi elnököt nejevel, Hegedüs Béla főszámvevőt nejevel, Hoffmann Soma ügyvédet, egyf. afelnököt nejevel, dr. Singer B. egyf. orvost nejevel, továbbá Beck Vilmosnét leányával Ilonkával, Bányai Károlynét, Nagy Margitot, Puly Jánosnét Irén leányával, Oszmann Gizellát, Dunszt nővéreket, Kvacák Polidit, Breyer nővéreket, Révai nővéreket, Dombay Annát stb.

A rendezőség Pöltz Pál fő-, Schersing János h. főparrancsnok, Mészáros Sándor segédtsit stb. este szép tűzi-átást is rendezett. A vidám mulató közönség az ozon-

Zala-Egerszeg r. t. város polgármesteri hivatala részéről közhírré tétetik, hogy Zala-Egerszeg r. t. város 1890. 92. évre készített és a városi adóhivatali helyiségben közszemlére kitétt III-az osztályu kereseti adó lajstromában foglalt javaslatok letárgyalására illetve az adótételeknek a kivető bizottság által leendő megállapítására határnapok. 1890. évi július hó 7. 8. 9. 10. 11. 12-ik napjai tűzettek ki a polgári fiu iskola helyiségében oly formán — hogy az egyes tárgyalási határnapokon a következő lajstrom tételek vétetnek tárgyalás alá és pedig.

1890. július 7-én a lajstrom 1-től	60	tételéig
„ „ 8-án „	61-től	150 „
„ „ 9-én „	151-től	240 „
„ „ 10-én „	241-től	330 „
„ „ 11-én „	331-től	430 „
„ „ 12-én „	431 től	a legutolsó tételéig,

mely napokon a tárgyalás mindenkor reggel 8 órakor kezdődik. Miről is oly hozzá adással értesítettnek az érdekelt adózó felek — hogy ezen tárgyaláson személyesen megjelenhetnek, vagy meghatalmazottat küldhetnek — mert meg nem jelenés esetén a javaslatba hozott adóösszeg fog terhükre a kivető bizottság által megállapítottai. Zala-Egerszegen, 1890. június hó 29-én.

Kovács Károly polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával tisztelettel felkérjük lapunk előfizetőit az előfizetés szives megújítására; hátralékos előfizetőinket pedig kérjük a hátralék mielőbbi beküldésére.

Jegyzők és tanítók számára lapunk előfizetési árát felényire szállítottuk le t. i. egész évre 2 frtra, félévre 1 frtra. A lap kiadóhivatala.

Személyi hír. *Bárá Hornig Károly* veszprémi megyés püspök f. hó 3-án Sümeghre ment és hosszabb ideig fog ott, püspöki kastélyában tartózkodni.

A harmad osztályú kereseti adot kivető bizottságnak a zala-egerszegi adóhivatal területére elnöke Csutor János, tagjai Krosetz János, Varga Vilmos rendes, Goldfinger János, Weisz Sándor póttagok, a megye részéről kinevezve, míg a város részéről Németh Elek, Veisz Izidor rendes, Kovács Károly, Isco Alajos póttagok. A bizottság működését t. hó 7-én kezdi meg a polgári iskola épületében földszint a IV-ik osztály termében.

A zala-egerszegi karácsonyfa egyesületnek f. évi június hó 29-ére hirdetett évi rendes közgyűlését, mivel az egyesület tagjai az alapszabályokban előirt számban nem jelentek meg, nem lehetett megtartani. Ez okokból f. hó 13-ára halasztatott el a közgyűlés azzal, hogy ekkor tekintet nélkül a megjelenők számára, határozat-

kedjenek. A kik ezt elmulasztják, ingyen szállásra igényt nem tarthatnak. A megérkezők szállásjegyüket az elemi fiúiskola igazgatói irodájában átvehetik. Sümegh, 1890. jul. 2. A rendezőség.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Lendvay József kir. pénzügyőri biztos és neje Lendvay Józsefné szül. Buehberger Erzsébet fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett édes anyja, illetve napának özvegy Lendvay Jánosné szül. Kiss Annának folyó évi július hó 3-án élte 82-ik évében, végelgyengülés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogulnak hült tetemei folyó hó 4-én d. u. 5 órakor Zala-Egerszegen fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni, — és Keszthelyre szállítatván, e hó 5-én d. u. 5 órakor fognak a Szent-Miklósról nevezett sírkertben örök nyugalomra tétetni; — az egész-tela szentmise pedig folyó hó 7-én d. e. 8 órakor fog a keszthelyi róm. kath. plebánia templomban az Urnak bemutatni. Zala-Egerszeg, 1890. évi július hó 3-án Béke hamvaira!

Kinevezés. Főispán Öméltósága a lemondás folytán megürsedett pacsai utbiztosi állásra *Trsztyánsszky Lajos* s a zala-egerszegi szolgabírói hivatalnál közgyűlési határozattal rendszeresített díjnoki állásra *Tóth Károlyt* nevezte ki.

Köszönet nyilvánítás. A zala-mihályfai közs. iskolának a f. évi június hó 27-én megtartott népes záróvizsgáján a szegény és szorgalmas tanulók közt elnökölő Forintos Kálmán úr a boldog emlékű Besseney Ernő alapja kamatait kiosztotta. Ezen kívül ugyan ily tanulók jutalmazására Simon Ferencné Önagysága és Simon Dezső úr is pénz és ruhanemű ajándékokat adtak. — Legyen az elhunyt nemes szívnek emléke áldva örökké; az élő kegyes adakozóknak pedig az iskola nevében ez uton is köszönetet mond az iskola igazgatója Tóth Lajos.

A balatonfüredi fürdőt a szerkesztőségünkhöz beküldött 5-ik számu értesítő szerint június hó 24-ig bezárólag 240 vendég látogatta.

Véletlen szerencsétlenség. Múlt hó 23-án Hozensteiner János garabonci lakosnak János nevű 14 éves fia, a garabonci uradalmi szántóföldön a földhenger által elgázoltatván, nyomban meghalt.

Vizbefuit. Kálmán József szentgyörgyi gulyás 2 1/2 éves gyermeke múlt hó 22-én délután anyja elfoglaltságát felhasználván, az udvaron lévő kuthoz ment s véletlenül bele esett s mire észrevették, már megfulladott.

Vonatkisiklás. F. hó 3-án a Csáktornyau-ukki helyi érdekű vasuton Szepetknél vonatkisiklás volt. A kavicsot szállító vonat előtt a váltót Szepetkén nem jól igazították be, minek folytán négy kocsis kisiklott s ott a sinek elgöbültek, a fatalpak hasznavehetetlenné váltak úgy, hogy új talpakat és sineket kellett a kisiklás helyén alkalmazni.

Új trágya gyárak. Mint értesülünk, a temesvári és aradi „Sarl testvérek“ cég, legközelebb *Nagyváradon* és *Szeaneden* is érv-érv trágya gyárat állit fel. Örv-

Melléklet a „ZALAMEGYE“ 1890. évi 27-ik számához.

Irodalom.

A közmondásokról.

Akik a lapok irodalmi rovatát figyelemmel szokták kísérni, azok előtt valószínűleg többször föltűnt az a sok ismertetés, bírálat s több efféle kurtább, hosszabb közlemény, mely Sirisaka Andor pécsi tanítónak munkáiról szolt. Azelőtt „A babonáról“ szoltó népkönyvével vonta magára a figyelmet, később az „Anyósok Könyve“ c. élcés munkájával tréfáitatta meg a szegény anyósokat. Legujabban pedig oly nagy szabásu népirodalmi, illetleg nyelvészki munkával állt elő, a melyhez hasonló a hatvanas évek eleje óta nem látott napvilágot s a mely munkájával valószínűleg az akadémiai nyelvészeti szakosztálya is fog foglalkozni. Ezen — valóban figyelemre és pártolásra érdemes — terjedelmes munkájának címe: „A magyar Közmondások könyve.“ Tartalma: Előszó. Tanulmány a közmondásokról. Szvorényi, Ballagi, Erdélyi s mások után. Bevezetés. A közmondás fogalma, eredete és fejlődése, különböző elnevezései, haszna, kiterjedése, módja és modora; jelviség (szymbolismus) a közmondásokban. Nyelvsajátság, nyelv-írások. A közmondás rokonságai, irodalma, életrajzok. A közmondások betűrendben s le-vevél — tiz: régebben élt közmondásgyűjtő után — szemelvények. Szerző már közel tiz év óta szorgalmasan gyűjtögette a közmondásokat s mikor már jó pár ezeret látott összegyűjtve, közel háromszáz magán levelet irt egyesekhez — többnyire tanító kartársaihoz — az ország minden vidékére, fölkeréven őket fáradozásában való szellemi támogatásra. Később a lapok utján felszólította a nagy közönséget, hogy a magyar közmondások s példabeszédek összegyűjtése és beküldése által tökélyeshítsék munkáját. A több rendbeli felszólításnak meg is lett a maga fényes eredménye, erkölcsi haszna szerző művére, melyben a közmondásokról irt jeles tanulmányán kívül mintegy 10,000 magyar közmondást, példabeszédet és szólasmódot gyűjtött össze betűrendben. Könyvének szerkesztetere vonatkozólag maga a szerző így ír: „Sok közmondásféle könyvet lapoztam már végig s nem egyet tanulmányoztam is. De szerintem a közmondás-gyűjtők eddig nem tudták oly rendszerbe foglalni gyűjtésüket, mely a közmondást kereső olvasót könnyen utba igazítsa. Az egyik pl. minden rend és összefüggés nélkül közli a közmondásokat. Ilyen Kovács Pál, Kisvicsay Péter s mások könyve. A másik szakaszokba osztja, mint Dugonics, de oly különös álcímekkel, hogy ember legyen a talpán, ki egy általa ismert közmondást Dugonicsnál föl tud keresni. A harmadik betűrendes alapszó szerint halad, mint Ballagi és Erdélyi. A negyedik ábécé rend-

ben csoportosítja a közmondásokat a mondat első szava szerint, mint Pelkó.“ Sirisaka is ezt a módot tartotta leghelyesebbnek, azzal a különbséggel, hogy nem untatja az olvasót oly hiába való, hosszas s unalmas magyarázatokkal. Itt ott ő is magyaráz ugyan, sőt né mely helyen alkalmoszerű anekdotákat is beleszótt munkájába, de mindezzel csinján bánt el, célja lévén az oktatva mulattatás és mulattatva oktatás. Könyvének terjedelme oly bő s tartalma oly tanulságos és vonzó, hogy valóban nem sokalhatják a könyv 2 frtnyi árát mindazok, kik a komoly s tisztességes magyar irodalmi terméket magyar hazafiakhoz méltóan pártolni és terjeszteni szokták. Sem nekünk, sem a szerzőnek sem az célunk, hogy a reklam nagy dobjával a könyvkiadóknál szokásos hűhóval lépne csallássék a közönség — s kap egy minden kritikán aluli fércművet. Sirisaka könyve nem szorul mesterségesen gyártott reklam cikkekre, mert a „jó bornak nem kell cégér.“ Minden reklámnál többet nyoln a latban azon egy körülmény — s ez bizonyítja legjobban, hogy szerző jól fogta föl tárgyát — miszerint szerény tanítóit fizetéséből szerző kerek ezer forint kiadásba verte magát, azon biztos hiszemből, hogy az irodalom nevében hozott anyagi áldozatát méltányolandók, fáradozását elismerendők: könyvét a t. közönség pártolni fogja. Különösen a hitszónokok, tanárok, tanítók, nép-, ifjúsági s egyesületi (kaszinók) könyvtárak pártfogására. számit. Mi is hiszünk, hogy szerző e reményében nem fog csalódni. Eppen azért csak írói kötelességet véltünk teljesíteni, a midőn Sirisaka Andor pécsi tanítónak a „Magyar Közmondások Könyve“ cz. munkáját lapunk előfizetőinek, olvasóinak s minden barátjának szives figyelmébe és pártfogásába ajánljuk. Levelezéseknél, illetleg póstaútványon való megrendelésüknél elengedő ily címzés: Sirisaka Andor, Pécs.

Új könyvek. A *Franklin-Társulat* kiadásában Budapestben, újabban megjelentek: *Családi könyvtár.* 30,31 füzet: *Családi boldogság.* Mindennemű asszonyok és leányok számára. Szerkesztette Kalocsa Róza. Ára füze 80 kr. *Falusi könyvtár.* 37. füzet. *Gyógygyűjtemények gazdák használatára.* Irta dr. Borsódi Miksa. Ára füze 50 kr. 38. füzet *A burgonya és cukorrépa termesztéséről.* Irta Réti János. Ára füze 50 kr. *Gyürky Antal Védekezés a filloxera és a szőlő-gomba ellen és a bortermeles folytatásának módja.* Gyakorlatilag előadva. Ára füze 50 kr. Tartalma: előszó. — Bevezetés. — A filloxera jelenségei. — A fertőzött szőlők kezelése. — A szénkéreg használata. — A szőlők vízzel elárasztása. — Homoki szőlőültetés. — Amerikai szőlőtajók kezelése. — A szőlő-gomba, perenospora viticola. — Új szőlők telepítése. *Falusi történetek.* Irta Könyves Tóth Kálmán Ára füze 1 frt. Tartalma: Nemzetes ur ördöge. — Javas-

asszony keresztlány. — A keresztlevél. — A honvéd özvegye. — Hítelné asszonyság és kedves férje. — Tőkési Bácsi és mostoha fia. — Ujmódi Zsófi. — Szegény teensasszony. — Karácsony anygala. — A pénz árnyéka. — Rebeka, a szegény szidőleány. — Miért is nemült el a vörös kakas. — Söprőnyél a házasságrontó. — Az ellillant hónap, vagy hová lett a februárius. — Csak néhány hajszál. — A vasuti ör. — A szél hozta, a víz vitte. *Magyar közmondások gyűjteménye* különös tekintettel az életbölcsekre és a nevelésre. (Több mint hátezer közmondás). Rendszerbe foglalta Almásy János. Ára füze 1 frt. *Olesó könyvtár.* Szerkeszti Gyulai Pál. 261—275 füzet. Tartalmuk: 261. füzet *Andrássy Gyula gróf beszéde a véderő-törvényjavaslat tárgyában.* Elmondott 1889. évi április hó 5-én. Ára füze 20 kr. 262. füzet *III. Napoleon, a tüzéség múltja és jövője.* Franciából fordította dr. Theisz Gyula. Ára füze 30 kr. 263. füzet *Schiller Frigyes Stuart Mária.* Szomorújáték öt felvonásban. Ford. Sulkowski József. Ára füze 50 kr. 364. füzet *Milton János Az ebessett paradicsom.* Angol eredetiből fordította János Gusztáv. Ára füze 80 kr. 265—267. füzet. *About Edmund A régi bástya.* Regény. Franciából fordította Sz. E. Három kötet Ára füze 2 frt 40 kr. 268. füzet. *Ulána. Beszély.* Irta *Kraszenszky I. Ignác.* Lengyelből fordította Timkó Iván. Ára füze 30 kr. 269. füzet *Deák Ferencnek az 1861-dik évi országgyűléstől elfogadott két filírata.* Közli Kónyi Manó. Ára füze 30 kr. 270. füzet. *Csikós.* Eredeti népszimű három szakaszban. Irta Szigligeti Ede. Ára füze 30 kr. 271. füzet. *Az örökség.* Beszély. Irta Sandeau Gyula. Franciából fordította Gyulai Farkas. Ára füze 40 kr. 272. füzet. *A nagy Galeotto.* Dráma három felvonásban, egy előjátékkal. Irta Echegaray József. A spanyol eredetiből fordította Pathy Károly. Ára füze 40 kr. 273. füzet. *Fascal gondolatai.* Franciából ford. Béri Gyula. Ára füze 50 kr. 274. füzet. *Beust és Andrássy* 1870- és 1871-ben. Irta Kónyi Manó. Ára füze 30 kr. 275. füzet. *A középkori magyar irodalom stíljáról.* Irta Imre Sándor. Ára füze 20 kr.

Szólészetünk, a mely eddig magyarországi gazdasági bevételeinek egyik főforrását képezte, az ujonnan felmerült *phylloxera* és *perenospora viticola* ellenségei által a végveszélylyel van fenyegetve. Hazafias kötelessége tehát nemcsak a kormányának, hanem a magános termelőnek is, minden erejével oda hatni, hogy a meg-levő szőlők *fenntartva,* az elpusztultak helyére pedig *újak legyenek telepítve.* A kormány százszázalékos segízei már most is évenként a szőlőbirtokosokat, de hogy a munka eredményes legyen, maguknak a birtokosoknak kell arra törekedni, hogy az új művelési módokban a *kellő szakértelmet és jártasságot megszerezzék,* és hogy a véde-

A jury, melyben mint rendes tagok voltak: Szalay Imre orsz. képviselő, Bogyay Máté és Ödön, dr. Hensch Árpád, Schadt János, Molnár

Zala-Egerszeg r. t. város polgármesteri hivatala részéről közhírré tétetik, hogy Zala-Egerszeg r. t. város 1890. 92. évre készített és a városi adóhivatali helyi-

kedjenek. A kik ezt elmulasztják, ingyen szállásra igényt nem tarthatnak. A megérkezők szállásjegyüket az elemi fiúiskola igazgatói irodájában átvehetik. Sümegh,

15823

Melléklet a „ZALAMEGYE” 1890. évi 27-ik számához.

Irodalom.

A közmondásokról.

Akik a lapok irodalmi rovatát figyelemmel szokták kísérni, azok előtt valószínűleg többször föltűnt az a sok ismertetés, bírálat s több efféle kurtább, hosszabb közlemény, mely Sirisaka Andor pécsi tanítónak munkáiról szólt. Azelőtt „A babonáról” szóló népkönyvével vonta magára a figyelmet, később az „Anyósok Könyve” c. élces munkájával tréfáztatva meg a szegény anyósokat. Legújabbán pedig oly nagy szabásu népirodalmi, illetőleg nyelvészeti munkával állt elő, a melyhez hasonló a hatvanas évek eleje óta nem látott napvilágot s a mely munkájával valószínűleg az akadémi nyelvészeti szakosztálya is fog foglalkozni. Ezen — valóban figyelemre és pártolásra érdemes — terjedelmes munkájának címe: „A magyar Közmondások könyve.” Tartalma: Előszó. Tanulmány a közmondásokról. Szörényi, Ballagi, Erdélyi s mások után. Bevezetés. A közmondás fogalma, eredete és fejlődése, különböző elnevezései, haszna, kiterjedése, módja és modora; jelviség (symbolismus) a közmondásokban. Nyelvsajátság, nyelv-írások. A közmondás rokontársai, irodalma, életrajzok. A közmondások betűrendben s levezetül — tíz régebben élt közmondásgyűjtő után — szemelvények. Szerző már közel tíz év óta szorgalmasan gyűjtögette a közmondásokat s mikor már jó pár ezeret látott összegyűjtve, közel háromszáz magán levelet írt egyesekhez — többnyire tanító kartársaihoz — az ország minden vidékére, föltekérve őket fáradozásában való szellemi támogatásra. Később a lapok útján felszólította a nagy közönséget, hogy a magyar közmondások s példabeszédek összegyűjtése és beküldése által tökélyesítsék munkáját. A több rendbeli felezőítésnek meg is lett a maga fényes eredménye, erkölcsi haszna szerző művére, melyben a közmondásokról írt jeles tanulmányán kívül mintegy 10,000 magyar közmondást, példabeszédet és szólásmódot gyűjtött össze betűrendben. Könyvének szerkezetére vonatkozólag maga a szerző így ír: „Sok közmondásféle könyvet lapoztam már végig s nem egyet tanulmányoztam is. De szerintem a közmondás-gyűjtők eddig nem tudták oly rendszerbe foglalni gyűjtésüket, mely a közmondást kereső olvasót könnyen utba igazítsa. Az egyik pl. minden rend és összefüggés nélkül közli a közmondásokat. Ilyen Kovács Pál, Kisviczay Péter s mások könyve. A másik szakaszokba osztja, mint Dugonics, de oly különös álcimékkel, hogy ember legyen a talpán, ki egy általa ismert közmondást Dugonicsnál föl tud keresni, A harmadik betűrendes alapszó szerint halad, mint Ballagi és Erdélyi. A negyedik ábécé rend-

ben csoportosítja a közmondásokat a mondat első szava szerint, mint Pelkó.” Sirisaka is ezt a módot tartotta leghelyesebbnek, azzal a különbséggel, hogy nem unatja az olvasót oly hiába való, hosszas s unalmas magyarázatokkal. Itt ott ő is magyaráz ugyan, sőt né mely helyen alkalmoszerű anekdotákat is beleszólt munkájába, de mindezzel csínján bánk el, célja lévén az oktatva mulattatás és mulattatva oktatás. Könyvének terjedelme oly bő s tartalma oly tanulságos és vonzó, hogy valóban nem sokalhatják a könyv 2 frtnyi árát mindazok, kik a komoly s tisztességes magyar irodalmi termékeket magyar hazafiakhoz méltóan pártolni és terjeszteni szokták. Sem nekünk, sem a szerzőnek nem az célunk, hogy a reklám nagy dobjával a könyvkiadókknál szokásos hűhóval lépne csalassék a közönség — s kap egy minden kritikán aluli fércművet. Sirisaka könyve nem szorul mesterségesen gyártott reklám cikkekre, mert a „jó bornak nem kell cégér.” Minden reklámnál többet nyom a latban azon egy körülmény — s ez bizonyítja legjobban, hogy szerző jól fogta föl tárgyát — miszerint szerény tanítói fizetéséből szerző kerek ezer forint kiadásba verte magát, azon biztos hiszemben, hogy az irodalom nevében hozott anyagi áldozatát méltányolandók, fáradozását elismerendők: könyvét a t. kö-zönség pártolni fogja. Különösen a hitszónokok, tanárok, tanítók, nép-, ifjúsági- s egyesületi (kaszinók) könyvtárak pártfogására számít. Mi is hisszük, hogy szerző e reményében nem fog csalódni. Eppen azért csak írói kötelességet véltünk teljesíteni, a midőn Sirisaka Andor pécsi tanítónak a „Magyar Közmondások Könyve” cz. munkáját lapunk előfizetőinek, olvasóinak s minden barátjának szíves figyelmébe és pártfogásába ajánljuk. Levelezéseknél, illetőleg póstaútványon való megrendeléséknél elegendő ily címzés: Sirisaka Andor, Pécs.

Uj könyvek. A *Franklin-Társulat* kiadásában Budapestben, újabban megjelentek: *Családi könyvtár.* 30,31 füzet: *Családi boldogság.* Mindennemű asszonyok és leányok számára. Szerkesztette Kalocsa Róza. Ára füze 80 kr. *Falusi könyvtár.* 37. füzet. *Gyógygyövények gazdák használatára.* Irta dr. Borsódi Miksa. Ára füze 50 kr. 38. füzet *A burgonya és cukorrépa termeléséről.* Irta Réti János. Ára füze 50 kr. *Gyűrky Antal Védekezés a filloxera és a szőlő-gomba ellen és a bortermeles folytatásának módja.* Gyakorlatilag előadva. Ára füze 50 kr. Tartalma: előszó. — Bevezetés. — A filloxera jelenségei. — A fertőzött szőlők kezelése. — A szénkéng használata. — A szőlők vízzel elárasztása. — Homoki szőlőültetés. — Amerikai szőlőtajok kezelése. — A szőlő-gomba, peronospora viticola. — Uj szőlők telepítése. *Falusi történetek.* Irta Könyves Tóth Kálmán Ára füze 1 frt. Tartalma: Nemzetes ur ördöge. — Javas-

asszony keresztlány. — A keresztlevél. — A honvéd özvegye. — Hitelné asszonyság és kedves férje. — Tőkési Bácsi és mostoha fia. — Ujmódi Zsófi. — Szegény teensasszony. — Karácsony angyala. — A pénz árnyéka. — Rebeka, a szegény zsidóleány. — Miért is némult el a vörös kakas. — Söprönyél a házasságrontó. — Az ellillant hónap, vagy hová lett a februárius. — Csak néhány hajszál. — A vasuti ör. — A szél hozta, a víz vitte. *Magyar közmondások gyűjteménye* különös tekintettel az életbölcsesegre és a nevelésre. (Több mint hatezer közmondás). Rendszerbe foglalta Almásy János. Ára füze 1 frt. *Olesó könyvtár.* Szerkeszti Gyulai Pál. 261—275 füzet. Tartalmuk: 261. füzet *Andrássy Gyula gróf beszéde a véderő-törvényjavaslat tárgyában.* Elmondott 1889. évi április hó 5-én. Ára füze 20 kr. 262. füzet *III. Napoleon, a tüzéség múltja és jövője.* Franciából fordította dr. Theisz Gyula. Ára füze 30 kr. 263. füzet *Schiller Frigyes Stuart Mária.* Szomorújáték öt felvonásban. Ford. Sulkowski József. Ára füze 50 kr. 364. füzet *Milton János Az elveszett paradicsom.* Angol eredetiből fordította Jánosi Gusztáv. Ára füze 80 kr. 265—267. füzet. *About Edmund A régi bástya.* Regény. Franciából fordította Sz. E. Három kötet Ára füze 2 frt 40 kr. 268. füzet. *Ulána. Beszély.* Irta Krassószky I. Ignác. Lengyelből fordította Timkó Iván. Ára füze 30 kr. 269. füzet *Deák Ferencnek az 1861-dik évi országgyűléstől elfogadott két följárata.* Közli Könyi Manó. Ára füze 30 kr. 270. füzet. *Csikós.* Eredeti népszínmű három szakaszban. Irta Szigligeti Ede. Ára füze 30 kr. 271. füzet. *Az örökség.* Beszély. Irta Sandeau Gyula. Franciából fordította Gyulai Farkas. Ára füze 40 kr. 272. füzet. *A nagy Galeotto.* Dráma három felvonásban. egy előjattékkal. Irta Echezaray József. A spanyol eredetiből fordította Pathy Károly. Ára füze 40 kr. 273. füzet. *Fascal gondolatai.* Franciából ford. Béri Gyula. Ára füze 50 kr. 274. füzet. *Beust és Andrássy* 1870- és 1871-ben. Irta Könyi Manó. Ára füze 30 kr. 275. füzet. *A középkori magyar irodalom stíljáról.* Irta Imre Sándor. Ára füze 20 kr.

Szólészetünk, a mely eddig Magyarország gazdasági bevételeinek egyik főforrását képezte, az ujonnan felmerült *Phylloxera és peronospora viticola* ellenségei által a végveszélylyel van fenyegetve. Hazafias kötelessége tehát nemcsak a kormányoknak, hanem a magános termelőnek is, minden erejével oda hatni, hogy a *megleő szőlők fentartva,* az elpusztultak helyére pedig *ujak leggyenek telepítve.* A kormány százszázrekig segítse már most is évenként a szőlőbirtokosokat, de hogy a munka eredményes legyen, magának a birtokosoknak kell arra törekedni, hogy az uj művelési módokban a *kellő szakértelmet és jártasságot megszerezzék,* és hogy a véde-

15823

251
252

kezés minden dqbán folytonosan tájékozva legyenek. Ez indította a nmltságu belügymíniszteriumot arra, hogy 13.568. sz., a kultus-miniszteriumot pedig, hogy az 1819. sz. rendeletével hazánk egyedüli és már eddig is elterjedt szaklapját a „Borászati Lapokat“ a községi és megyei törvényhatóságoknak ajánlja. A lap, mely Baross Károly az orsz. m. gazd. egyesület titkárának szerkesztése és kiadásában jelenik meg, munkatársául bírja az összes hazai szakértőket, és alaposan, gyorsan válaszol minden hozzá intézett szakkérdésre. Targyalja a szénkénegezés, amerikai fajok ültetése és a homoki szőlők telepítésének minden részletét, és a folyó nyár folyamán különös súlyt fektet a *peronospora viticola* nevű, rohamosan terjedő szőlő penész gomba és az ellene való védekezés ismertetésére. Tudósításaiban 130 szőlőtermelő és kereskedő tájékoztatja olvasóit a szőlők és borkereskedelmi állásáról. Előfizetési ára egy évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra küld a „Borászati Lapok“ kiadó hivatala Budapest (Köztelek.)

Pályázati hirdetés.

Sőjtör és Pusztaszent-László községek részéről a lemondás folytán üresedésbe jött

körszülésznői állásra,

az 1876. XIV. t.-c. 147. §-a értelmében pályázat hirdettetik. Allandó fizetés 60 frt és minden születendő gyermek után 1 frt. — Pályázati kérvények a sőjtöri községi előljárásnál, a körjegyzői irodában tartandó választás határnapján vagyis folyó évi július hó 20-án reggeli 9 órakor benyújthatók, hol is pályázók személyes megjelenésre felhivatnak.

Kelt Sőjtör, 1890. június hó 25-én.

Duzár István
körjegyző.

Rudovits Pál
bíró.

Radein i savanyúvíz.

Legdúsabb natron-lithion tartalmú savanyúvíz.

Kipróbált gyógyszer húgysavas betegségekben (köszvény-, húgykőbetegségben), továbbá minden gyomor, vese, hólyagbetegségben, aranyér- és sárga-ságban.

Dr. Garrod, Biswanger, Cantani, Ure kísérletei bebizonyították, hogy a szén-savas lithion legnagyobb oldóképességgel bír a húgysavas lerakódásoknál, minél fogva a radeini savanyúvízzel a legsikeresebb gyógyeredményt érték el.

Mint üdítő ital vízzel vagy gyümölcszörpökkel s cukorral vegyítve általános kedveltségnek örvend.

A radeini gyógymód savanyúvíz és vasfürdők, fő hatással vannak a köszvény, húgykőbetegségekben, vérszegénység esetén, női betegségekben és elgyengült állapotban stb.

A legjutányosabb árak.

A gyógyfürdőre és a savanyúvízre vonatkozó prospektust ingyen küld a

a fürdőigazgatóság
Radein. (Stájer).

Radein

Raktár: Zala-Egerszegen Fenyvesi Miksa kereskedésénél.

Megérkezett!!!

az ásványvizek királya

a borszéki víz

friss töltésben folyton kapható. Helyben az egyedüli lerakatban

FENYVESI MIKSA cégnél,

valamint minden fűszerkereskedésben és mint „borszéki fröcs“ az összes vendéglőkben.

A legjobb és legolcsóbb ásványvíz.

HAZÁNK VIZE!!

Kellemes üdítő ital.

A jury, melyben mint rendes tagok voltak: Szalay Imre orsz. képviselő, Bogay Máté és Ödön, dr. Csanády Gusztáv, Hensch Árpád, Schadt János, Molnár István, Herényi Gotthárd Sándor, Deák Tamás, Skublics Gyula, Havranek polgármester, Baranyay István stb.-nak, elismerő oklevelet is adott ki és pedig első sorban: Plaminsek pettau, továbbá Szávost Alionz által bemutatott Benes téle gyártmányu permetezőre. Schmid klosterneuburgi készítményét, melyet a Weinlaube szerk.-ge állított ki, Windberger bécsi, Leinstädtnér meráni gyárosok permetezőjét, valamint Clayton és Schuttlevorth l'dapesti gyáros perenospora fecskendőjét elismerő okirattal tüntette ki.

A permetező készülékek a nemzetközi versenyére nagy számu 2-300 főre menő közönség gyűlt össze. A szomszédos vármegyék legkiválóbb gazdái jelentek meg. Jelen volt a versenyen Festetics Tassiló gróf és Svastics Benő Zalavármegye főispánja is.

A verseny az egész napot igénybe vette. Este a „Nemzeti szálloda“ kertjében a versenyen résztvevők tiszteletére a „csónakázó egyet“ táncmulatságot rendezett. Azon ott láttuk: Dr. Csanády Gusztávnét, Chernel Olivérnét, Oltag Guidónét, br. Büffel Edénét, Bendekovits Pistánét, Bányay Károlynét, Tantossy Sándornét, Beck Vilmosnét, Roheim N.-nét, Puly Jánosnét, Csorbánét, dr. Illés Ignácznét, Hegedüs Bélánét, Szallós Erzsit, Saáry Vincénét, Beck Ilonkát, Nagy Margitot, Csesznák Klemít, Kacsokovits Ilonát, Puly Irént, Saáry Piroskát, Tantossy Paulát stb. stb.

Junius 29-én a tanítézetek tartották záró ünnepélyüket, melyek „Te Deum“-mal kezdettek. Mise után a különböző tanítézetek külön-külön saját helyiségeikbe tértek s az előre megállapított program szerint folyt le az ünnepély. A körülbelül 600 népisk. fiu- és leány tanuló sereghez dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök intézet beszédet, kifejezve a tanítás eredménye felett az iskolaszéki elismerését, köszönetét. Aztán a Reischl alaplól 30 frt, a Szijártó alaplól 12 frt, dr. Dunszt Ferenc apát adományából 6 frt, dr. Illés J. ezred orvos és még más tanügybarát adományából 3 frt, az iskolaszéki adományából 40 frt 50 kr. értékű jutalom könyvet osztottak ki. Ezzel a tanév bezáratott.

Az nap délután a „tűzoltó egyet“ választmánya az erdőben igen sikerült jünialist tartott. A főérdem dr. Dunszt Ferenc apátlebános tűzoltó egyleti elnöké, ki az érkező vendégeket leereszkedő nyájassággal, szívélyes barátsággal fogadta. A jünialison láttuk: Pap Sándor jószágkormányi elnököt, Hegedüs Béla főszámvevőt nevével, Hoffmann Soma ügyvédet, egyt. alelnököt nevével, dr. Singer B. egyt. orvost nevével, továbbá Beck Vilmosnét leányával Ilonkával, Bányai Károlynét, Nagy Margitot, Puly Jánosnét Irén leányával, Öszmann Gizellát, Dunszt nővéreket, Kvacák Polidit, Breyer nővéreket, Révai nővéreket, Dombay Annát stb. stb.

A rendezőség Pöltz Pál fő-, Schersing János h. főparrancsnok, Mészáros Sándor segédtsit stb. este szép tűzijátékot is rendezett. A vidám mulató közönség az ozonduz erdőből éjtél telé tért haza.

Az iparos ifjuság hálajelétül és elismerésül jun. 28-án este Szabó Pál iparhatósági biztost, Luperszbeek Sándor ipartestületi elnököt és Pöltz Pál ipartestületi titkárt fákyás zenével tisztelte meg. Jól esik ily ténynt konstataálni, mert ritkaság ma nap, hogy jótettért jóval fizessenek!

Nincs öröm bánat nélkül. A köztisztlet- és szeretetben álló Reischl-család örömpoharába is mély, keserű bánatot csepegtetett a végzet. A család egyik sarja, a 17 éves József, ki a gráci kereskedelmi akadémia 3-ad éves hallgatója volt, hirtelen megbetegedett s baja oly súlyossá vált, hogy a szülöket táviró utján hívták a haldoklóhoz. A szorgalmas, tehetséges, derék ifju, a család öröme, reménye, most midőn tanulmányait Grácban befejezve, a gyakorlati pályára léphetett volna, pár napi kínos szenvedés után jun. 30-án meghalt. Holttestét Keszthelyre szállították, s itt temették el július 2-án a lakosság nagyrésztvéte mellett.

A földmivelőnép epedve várt időszaka, az aratás beköszöntött. Az Isten megáldá a dolgos kezét, csak ugy dül az arany kalász. Mégegyszer annyival is több gabona lesz nálunk, mint tavál. Egy-egy holdon 25-30 kereszt gabona diszeleg s keresztje meg fogja adni a mérőjét, a buza még többet is!!

Aldott legyen az Ur neve!
Más levelem majd több lesz és elejétől végig vídám. Addig maradtam t. szerk. ur

Figyelő

Hivatalos rovat.

Zalavármegye tekintetes alispánjának 1890. évi június hó 24-én kelt 12865/ni 1890. számu rendelete folytán Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa által ezentel közhírré tétetik, hogy mivel a Csáktornya-Szentlván-Ukki helyi érdekű vasut építés vezetőségének jó akaró figyelmeztetése ellenére is gyakran fordulnak elő oly esetek, hogy pajkosságból, vagy a következvények fel nem ismerése folytán többnyire gyermekek által kövek és fadarabok rakatnak az említett helyi érdekű vasut sineire; — mivel továbbá a vasuti pályatestre való lépés szigoruan tiltatik, és a sinekre rakott kövecs vagy fadarabok könnyen kisiklásokat idézhetnek elő, melyek nemcsak a vasut vállalat szállító eszközei, hanem a vasutakat kísérő személyek testi épségére, sőt életére is veszélyese: lehetnek: ennél fogva figyelmeztetle a város közönsége, hogy a vasuti pályatestre való járás és a tárgyaknak a vasuti sinekre való rakása a legszigoruban tiltatik, s az ezek ellen való vétség szigoru büntetést von maga után. Felhívtnak a szülök, hogy gyermekeiket a fent említett veszélyekre és büntetésre vonatkozólag világítsák fel.

Zala-Egerszeg, 1890. június 26-án.

Kovács Károly
polgármester.

Zala-Egerszeg r. t. város polgármesteri hivatala részéről közhírré tétetik, hogy Zala-Egerszeg r. t. város 1890. 92. évre készített és a városi adóhivatali helyiségben közszemlére kitett III-od osztályu kereseti adó lajstromában foglalt javaslatok letárgyalására illetve az adótételeknek a kivető bizottság által leendő megállapítására határnapoku. 1890. évi július hó 7. 8. 9. 10. 11. 12-ik napjai tűzettek ki a polgári fiu iskola helyiségében oly formán — hogy az egyes tárgyalási határnapokon a következő lajstrom tételek vétetnek tárgyalás alá és pedig.

1890. július 7-én a lajstrom 1-től	60	tételéig
„ „ 8-án	61-től	150 „
„ „ 9-én	151-től	240 „
„ „ 10-én	241-től	330 „
„ „ 11-én	331-től	430 „
„ „ 12-én	431-től	a legutolsó tételéig,

mely napokon a tárgyalás mindenkor reggel 8 órakor kezdődik.

Miről is oly hozzá adással értesítetnek az érdekelt adózó felek — hogy ezen tárgyaláson személyesen megjelenhetnek, vagy meghatalmazottat küldhetnek — mert meg nem jelenés esetén a javaslatba hozott adóösszeg fog terhükre a kivető bizottság által megállapítottai. Zala-Egerszegen, 1890. június hó 29-én.

Kovács Károly
polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával tisztelettel felkérjük lapunk előfizetőit az előfizetés szives megújítására; hátralékos előfizetőinket pedig kérjük a hátralék mielőbbi beküldésére.

Jegyzők és tanítók számára lapunk előfizetési árát felényire szállítottuk le t. i. egész évre 2 frtra, felévre 1 frtra. A lap kiadóhivatala.

Személyi hír. *Bárá Hornig Károly* veszprémi megyés püspök f. hó 3-án Sümegyre ment és hosszabb ideig fog ott, püspöki kastélyában tartózkodni.

A harmad osztályú kereseti adot kivető bizottságnak a zala-egerszegi adóhivatal területére elnöke Csutor János, tagjai Krosetz János, Varga Vilmos rendes, Goldfinger János, Weisz Sándor póttagok, a megye részéről kinevezve, míg a város részéről Németh Elek, Veisz Izidor rendes, Kovács Károly, Isoo Alajos póttagok. A bizottság működését f. hó 7-én kezd meg a polgári iskola épületében földszint a IV-ik osztály termében.

A zala-egerszegi karácsonyfa egyletnek f. évi június hó 29-ére hirdetett évi rendes közgyűlését, mivel az egyesület tagjai az alapszabályokban előirt számban nem jelentek meg, nem lehetett megtartani. Ez okból f. hó 13-ára halasztatott el a közgyűlés azzal, hogy ekkor tekintet nélkül a megjelenők számára, határozatképes lesz.

Az iparostanoncok munkakiallítása f. hó 6-án délelőtt 1/2 órakor nyitattik meg és 9-ig a nap bármely szakában megtekinthető.

A zalamegyei tűzoltó szövetség Kovács Károly szövetségi elnök elnökele alatt június hó 29-én választmányi ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az évi szövetségi közgyűlést augusztus hó 15-én tartják Nagy-Kanizsán. Az ülés délután 1/2 órakor kezdődik, ezt megelőzi ugyanazon napon délelőtt 10 órakor tartandó választmányi ülés. A szövetségi közgyűlésre megjelenők ünnepélyes fogadása délután 2 órakor lesz a pályaudvarban.

A zala-egerszegi polgári és középkereskedelmi iskolánál a tanévet június hó 29-én fejezték be a róm. kath. templomban 8 órakor tartott „Te Deum“-mal, melynek végeztével a tanuló ifjuság a rajzteremben gyűlt egybe, hol az intézet igazgatója a tantestület jelenléte mellett kiosztotta a jutalmakat, melynek befejeztével beszédet intézett az ifjusághoz, buzdítván őket Isten, haza s az emberiség iránt való kötelességeiknek mindenkor hű, pontos és lelkiismeretes teljesítésére. Ennek végeztével a növendékek saját osztályaikba mentek, hol az osztályfőnökök a bizonyítványokat kiosztották.

Meghívó. A zalamegyei általános tanítói testület ez évi közgyűlését Sümeghen 1890. évi július hó 15-én d. e. 9. órakor tartja, melyet július 14-én d. u. 5 órakor előértekezlet előz meg. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés az egyesület évi működéséről. 3. Az Eötvös alap ügyének rendezése. Előadó Bódy József úr (Zala-Egerszeg). 4. Az állami szakszerű tanfelügyelet szervezése, tekintettel a néptanítók előléptetésére. Előadó Biró József úr (Keszthely). 5. A tanítói állás biztosítása s a tanítók szolgálati viszonyainak megállapítása. Előadó Kramer Lajos úr (Nagy-Kanizsa). 6. A magyar nyelv tanítása a magyar és nem magyar-ajku népiskolában, kiváló figyelemmel a nemzeti szellem ápolására. Előadó Gönczi Ferencz úr (Zrinymfalva). 7. A népiskolai tanterv módosítása, tekintettel az osztott és osztatlan népiskolára. Előadó Sáringer Károly úr (Magyar-Szerdahely). 8. A népiskolai tankönyvek és ezek bírálatának kérdése. Előadó Hoffmann Mór úr (Nagy-Kanizsa). 9. A tanítók anyagi helyzete. Előadó Réthi Gábor úr (Zala-Egerszeg). 10. A tanítói közszellem fejlesztése az általános és kötelező megyei tanítótestületek szervezése s az egyetemes tanítógyűlések állandósítása által. Előadó Bánfi Alajos úr (Sümegh). 11. Indítványok tárgyalása. E közgyűlésre az egyesület rendes és pártoló tagjait, valamint a tauügyi barátait tisztelettel meghívja Udvardy Ignác megyei tantestületi elnök.

Felhívás Zalamegye tanítóihoz. Felkértnek mindazon kartársak és tanügybarátok, akik a f. é. július hó 15-én Sümeghen tartandó megyei tanítógyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat Könyves József járásköri elnököl minél előbb bejelenteni szives-

kedjenek. A kik ezt elmulasztják, ingyen szállásra igényt nem tarthatnak. A megérkezők szállásjegyüket az elemi fiúiskola igazgatói irodájában átvehetik. Sümegh, 1890. jul. 2. A rendezőség.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Lendvay József kir. pénzügyőri biztos és neje Lendvay Józsefné szül. Buchberger Erzsébet fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett édes anyja, illetve napának özvegy Lendvay Jánosné szül. Kiss Annának folyó évi július hó 3-án élte 82-ik évében, végelgyengülés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogulnak hűt tetemei folyó hó 4-én d. u. 5 órakor Zala-Egerszegen fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni, — és Keszthelyre szállíttatván, e hó 5-én d. u. 5 órakor fognak a Szent-Miklósról nevezett sírkertben örök nyugalomra tétetni; — az engesztela szentmise pedig folyó hó 7-én d. e. 8 órakor fog a keszthelyi róm. kath. plebánia templomban az Urnak bemutattni. Zala-Egerszeg, 1890. évi július hó 3-án Béke hamvaira!

Kinevezés. Főispán Öméltósága a lemondás folytán megürsedett pacsai utbiztosi állásra *Trsztyánszky Lajos* s a zala-egerszegi szolgabírói hivatalnál közgyűlési határozattal rendszeresített díjnoki állásra *Tóth Károlyt* nevezte ki.

Köszönet nyilvánítás. A zala-mihályfai közs. iskolának a f. évi június hó 27-én megtartott népes záróvizsgáján a szegény és szorgalmas tanulók közt elnököl Forintos Kálmán úr a boldog emlékü Besseney Ernő alapja kamatait kiosztotta. Ezen kívül ugyan ily tanulók jutalmazására Simon Ferencné Öngyásága és Simon Dezső úr is pénz és ruhanemű ajándékokat adtak. — Legyen az elhunyt nemes szivnek emléke áldva örökké; az élő kegyes adakozóknak pedig az iskola nevében ez uton is köszönetet mond az iskola igazgatója Tóth Lajos.

A balatonfüredi fürdőt a szerkesztőségünkhöz beküldött 5-ik számu értesítő szerint június hó 24-ig bezárólag 240 vendég látogatta.

Véletlen szerencsétlenség. Múlt hó 23-án Hozenstein János garabonci lakosnak János nevű 14 éves fia, a garabonci uradalmi szántóföldön a földhenger által elgázoltatván, nyomban meghalt.

Vizbefuitt. Kálmán József szentgyörgyi gulyás 2 1/2 éves gyermeke múlt hó 22-én délután anyja elfoglaltságát felhasználván, az udvaron lévő kuthoz ment s véletlenül bele esett s mire észrevették, már megfulladott.

Vonatkisiklás. F. hó 3-án a Csáktornya-ukki helyi érdekű vasuton Szepetknél vonatkisiklás volt. A kavicsot szállító vonat előtt a váltót Szepetken nem jól igazították be, minek folytán négy koci kisiklott s ott a sinek elgörbültek, a fatalpak hasznavehetetlenné váltak úgy, hogy új talpokat és sineket kellett a kisiklás helyén alkalmazni.

Új trágya gyárak. Mint értesülünk, a temesvári és aradi „Saxel testvérek“ cég, legközelebb *Nagyváradon és Szegeden* is egy-egy trágya gyárat állít fel. Öröndetes jelenség a cég jó gyártmányaira, hogy dacára régibb két gyára tekintélyes készleteinek, további mennyiségre is elegendő vevőkre akad, tekintet nélkül az újabb időben felszaporodó verseny trágya gyárakra.

Félmillió bukás. Frommer A. Herman budapesti magkereskedő tudvalevőleg beszüntette fizetéseit. A 600,000 frtot meghaladó adósságokkal szemben a vagyont képező 180,000 frt nagyrészt ingatlanokból áll, melyekre első sorban egy hitelező van betáblázva. A többi, majdnem félmilliót megközelítő adósság fedezetére a cég oly egységet ajánl, melyet a hitelezők határozottan visszautasítanak; a kiegyezés tehát nagyon kétségessé vált.

Vasuti menetrend. *Szent-tivárról N.-Kanizsa felé* indul 5 óra 56 perckor reggel (vegyes vonat), 12 óra 30 perckor délután, 8 óra 55 perckor este, 2 óra 32 erckor éjjel. *Szombathely felé* indul 8 óra 28 perckor eggel, 3 óra 32 perckor délután, 1 óra 48 perckor éjjel.

„Magyar irok élete és munkái“ című íde. Szinnyei József, a nemzeti muzeum hirlapkönyvtár őre, magyarországi irok és mint látjuk, az irogatók bio- és bibliographiáját adja ki betűrendben. Eddig megjelent 3 füzet, s ezekben már 840 író van megörökítve. (Lesz 3000 en felül.) Zalavárm. születését eddig 10 van bent, 9 pedig olyan, a kik a megye területén élnek, illetőleg működtek ugyan, de nem itt láttuk meg először az Isten napját. Zalában születtek: *Alszezgy János*, jelenleg n.-szombati keresk. isk. igazgató, született Alsó-Lendván, *Anerle József*, kath. pap, szül. Sümeghen; *Asboth Lajos*, 1848/49-ben honvédtábornok, szül. Keszthelyen; *Babics János*, stridói származásu, *Babos Pál* m. kir. testőr, szül. Kozma-Dombján; *Babos Kálmán*, curiai tanácselnök, szül. Kozma-Dombján; *Bacsányi János*, szül. Tapolczán; *Bakos Mihály*, orvos sebésztudor, szül. Káptalanfán; *Bálinth Antal*, piarista, szül. Zala Egerszegen; *Balogh Alajos* ügyvéd, szül. Sümeghen. Nem itt születtek, de Zalában élnek, illet. voltak: *Altmann Mór*, *Ádám István*, *Angyalffy Mátyás*, *Árvay Cergely*, *Árvay István*, *Asbóth János*, *Babócsai József*, *Bajcsay Mihály* és *Balás Árpád*. Szinnyei igyekezete, szorgalma, tőkép pontossága bámulatba ejti az embert. Melegan ajánljuk köteteket ad, hanem minden író után azt is oda jegyzi: mely műben találni az illetőről vagy munkájáról valamit és többet? Ennélfogva az irodalom tanulmányozójának kalauzul: szolgál. Mivel negyedévenként csak egy füzet jelenik meg, s egy-egynek ára csak 50 kr., (megrendelhető bármely könyvkereskedésben,) könnyen megszeresheti minden művelt ember. Melegan ajánljuk különösen a zalai tollforgatók figyelmébe s reméljük, hogy élet- és irodalmi adataik beküldésével hozzájárulnak a zalai irok korszakja teljessé tételéhez. A 3. füzet Balogh Pállal végződik, tehát a B. és C. kezdőbetűs nevű iroink siessenek adataik beküldésével, nehogy kimaradjanak a betűsorból. Az álszerénységgel félre! Az ilyen dolgon író-embernek át kell esni, akár van kedvére, akár nincs; ez kötelesség.

A "Hét" 26. számával fejezte pályafutásának első lélesztendejét. A ki tudja, hogy nálunk egy új lap bevezetése, meghonosítása, népszerűvé tétele a munkának, utánjárásnak mily összegét jelenti, csak az értheti az ily lap vezetőinek diadalmas önértését. "A Hét", hála a közönség elismerésének, túl van a kezdeten, kiküzdte megillető helyét az időszaki sajtóban, hézagot pótló, érdekes és tanulságos, a jó ízlést ápoló és magas irodalmi színvonalat képviselő lapnak bizonyult. Minden száma változatosnak, újnak, az események elevenjére tapintónak bizonyult. Ennél a lapnál mindig tudják, hogy miről keil írni. És ez nagy sor. Apró politikai esszai Tiszáról, Szapáryról, Szilágyi Dezsőről sensationális hatást keltettek. Szini bírálatai, könyvismertetései, legelőll állanak a kritikai sorban és szépirodalmi tartalma válogatott. A legújabb száma sem marad a többiek mögött s a midőn ezt minden tartalomjegyzék helyett elégségesnek tartjuk jelezni, felhívjuk olvasóink figyelmét "A Hét" re, melynek ajánlatára elég az, hogy az újabb szépirodalom egyik legfinyásabb ízlésű írója, Kiss József szerkeszti. A "Hét" előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek "A Hét" kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotája Budapesten, küldendők.

Halottkémii jelentés.

Zala-Egerszeg rend. tan. város területén 1890. évi június hó 1-től egész július hó 1-ig elhaltak:

1. Bek János, 67 év. róm. kath. öz. tuvaros.
2. Kósa Feri, 4 1/2 hó. rk.
3. Füleki Etel, 25 év. rk.
4. Talián Lajos, 8 hón. rk.
5. Lakics Rozália, 2 hetes rk.
6. Stefanics Erzsébet, 4 napos rk.
7. Hangay Gézáné, Zink Emelka, 26 év. rk. erdőmester neje.
8. Horváth Erzsébet, Ruisz Jánosné, 45 év. öz. nap-számos.
9. Nagy Károly, 78 év. m. irnok.
10. Horváth Mária, Paizs Károlyné, 58 év. rk. hivatalnok neje.
11. Kolompán Pista, 3 hetes rk.
12. Török Teréz, 18 év. rk. hajadon.
13. Sabján Lázárné, Kovács Anna, 42. év. rk. fazekas neje.
14. Németh Erzse, 2 1/2 év. rk.

Kelt Zala-Egerszegen, 1890. július hó 1-én.

Dr. Graner Adolf
v. orvos.

Farbige Seidenstoffe von 60 kr.

bis fl. 7.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépót G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. porto.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

A mintegy huszezer raktárból elarusított és mindenütt a rovarok ellen legjobb irtószernek ismert

ismét olcsóbb lett.

A valódi palackok J. ZACHERL névvel vannak ellátva és 15 krtól 30 kr., 50 kr., 1 firtba kerülnek.

Ezen kitűnő szer a legnagyobb erő- és gyorsasággal öl meg minden alkalmatlan férget a lakásokban, konyhákban, vendéglőkben, butorokban és ruhában, valamint sikerrel használható istállóknak, úgy üvegházakban és kertekben. Amit értéktelen papírban árulnak, az soha sem a „Zacherl-féle különlegesség“.

KAPHATÓK:

Zala-Egerszegen: Keszthelyen:
Kaszter Sándor, Wünsch Ferencz,
özv. Hubinszky A.-né, Oszmann Pál,
özv. Unger Domokosné, Schleiter A.
Weisz Jónás unokaöcsé.
Körmenden:
Alsó-Lendván: Grünbaum Albert,
Rácz János.
Fuss Ferdinánd, Sümegen:
Dornay Kajetán.
Jánosházán: Tapoleczan:
Flieg József,
Spitzer Samu, Eihenschütz Adolf
Kohn Jakab. kereskedéseiben.

17. s. 890. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Letenye, Béc, s Zajk községek képviselő testülete árlejtést hirdet egy,

Letenyén építendő iskolaépületre és mellékhelyiségeire.

Az építkezés kiterjed egy tanteremre, egy tanítói lakásra, egy könyvtár szobára, egy istálló- és sertésépület áthelyezésére, illetve felemelésére.

Előirányzati ár körülbelől 3000—3200 frt. Az építési terv és feltételek az árlejtés napjáig megtekinthetők a letenyei körjegyzői irodában.

A nyilvános árlejtés f. évi július hó 13 án reggel 8 órakor fog a letenyei jelenlegi iskola épületében megtartatni. Letenye, 1898. július 1.

Békessy Rezső,
körjegyző.

2241 p. 1890.

Hirdetmény.

A Köveskállya községben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest egyfelől a közbirtokosság, másfelől a község mint jogi testület és a reform. egyház között az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 20-án d. e. 9. órája a kir. törvényszék elé kitűzetett. Mely határidőre az összes érdekelték még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. Megjegyzetik, hogy a tárgyalásra meg nem jelenő ismeretlen érdekeltéknek netaláni igényei figyelembe vétetni nem fognak. A zala-egerszegi kir. törvényszék. Zala-Egerszegen, 1890. május 20.

Eöry tjegyző.

3011 p. 1890.

Hirdetmény.

A Galsa községben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 16-án d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A zala-egerszegi kir. törvényszék.
Zala-Egerszegen, 1890. június 10.
Eöry tjegyző.

Rövid hasznalat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

Uj amerikai
Fogak szépsége GLICERIN-FOG-CRÉM
(hatóságilag megvizsgált)
KALODONT

F. A. Sarg's Sohn és Ta

es. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszer árukereskedésben, 1 drb. 35 kr. Zala-Egerszegen: Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöcsése, Ritcher Gyula és Boschán Emi urak kereskedésben.

Bérbeadás.

Zala-Egerszeg, Olakülvárosában létező

háza ma t,

mely áll 2 szoba, 1 sparherthes konyha, 1 földpince, 1 kocsiszín, 1 istálló, udvar és kerttel egyetemben tekepályából, folyó évi szeptember 29-étől három egymásután következő évekre előnyös és kedvező feltételek mellett ezennel

bérbeadom.

Bővebb felvilágosítást minden időben nyujt alúírott tulajdonos

Czechmeister Ferencz,
korcsmáros.

Az évi elszállítás 2.000.000 palac k.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.
Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

FORRÁS

ÁGNES

A MOHAI

vegyelmezve dr. LÉNGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.
Ő fensége József főherceg asztalán rendszer itall szolgál.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen savanyvizet akár borral, gyógyvízzel, kárá, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgálatni.
A nagyérdemű közönségnek ásványvizimiket szíves jóindulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES I. rrás kutkezelésége Mo. An.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a legegészt, emésztési-szervek hurutos bántalmánál, hatásonosan gyógyítja a rheumatis, görvély, vese- és kövénnyel, és hogy használható a gyermekeszes bajjainál, gyerekeknek meggyógyítja a tulságos gyomor-savanyú képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyuvizet legkellemebb ízűvel bír s borral használva igen nagy hasznok örönd.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárakban, uszkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos foraktár: csász. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál

ÉDESKUTYI L., Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.
Borral használatra kiterjedt kedveltségnek örvend